

PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS DAUGIABUČIO NAMO ATNAUJINIMO (MODERNIZAVIMO) PROJEKTUI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Rekomendacijos skirtos projektuotojams, projekto administratoriams, statybos rangovams ir statybos priežiūros specialistams, siekiant užtikrinti priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimą modernizuojamuose daugiabučiuose pastatuose. Dokumente pateikiamos teminės problemų grupės, teisės aktų nuostatos, praktiniai sunkumai ir pagrįsti siūlymai. Rekomenduojama naudoti šį dokumentą kaip metodinę priemonę projektinių sprendinių vertinimui ir dokumentacijos rengimui. Rekomendacijų priedas Nr. 1 suteikia projekto įgyvendinimo administratoriui, projektuotojui ir rangovui galimybę, remiantis pateiktu kontroliniu klausimynu, įsivertinti parengtą techninį darbo projektą, jo atitiktį priešgaisriniais reikalavimams ir pasirengimą projekto pridavimui statybos užbaigimo komisijai.

II. TRUMPINIAI

Trumpinys	Aprašymas
GSPR	Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai
CE	privalomas ženklas, rodantis produkto atitiktį ES rinkoje
ESD	Eksploatacinių savybių deklaracija (angl. Declaration of Performance, DoP)
BROOF	Stogo dangos klasifikacija pagal atsparumą išoriniam gaisro poveikiui (angl. External fire performance of roofs)
EI/REI	Atsparumo ugniai klasės žymėjimas
ETA	Savanoriškas techninis įvertinimas, leidžiantis gauti CE ženklą tiems gaminiams, kurie neturi harmonizuoto EN standarto
PU	Poliuretano putos (polyurethane foam), dar vadinamos montažinėmis putomis
F-24	Statybos darbų žurnalo forma
F-54	Specialiųjų darbų žurnalo forma
GASS	Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistema
B-s3,d0; A2-s2,d0; A2-s1,d0	Statybos produktų degumo klasės.
STR	Statybos techninis reglamentas
GPGST	Gyvenamųjų pastatų gaisrinės saugos taisyklės

III. TEISĖS AKTAI

Teisės akto pavadinimas	Nuoroda
Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai	https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.61BD22D4FB5B/asr
Gyvenamųjų pastatų gaisrinės saugos taisyklės	https://e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.BEFF0DEBA3C9/asr
Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“	https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.361470957F85
Statybos techninis reglamentas STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. nebaigto statinio registravimas ir perleidimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas.“	https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/585f9850c05211e688d0ed775a2e782a/asr
Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa	https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.AE67B6739526/asr

IV.DAUGIABUČIO NAMO ATNAUJINIMO (MODERNIZAVIMO) PROJEKTUOSE PRIEŠGAISRINIŲ SAUGOS REIKALAVIMŲ UŽTIKRINIMAS

4.1. Projektavimas ir statybos rangos darbai

Priešgaisriniai sprendiniai turi būti projektuojami atsižvelgiant į įgyvendinamų priemonių apimtį ir numatytus statybos rangos darbus, kuriems taikomi teisės aktų reikalavimai, siekiant, kad pastatas atitiktų priešgaisrinius reikalavimus. Projektuojant svarbu įvertinti konkretų pastatą, jo matmenis, atstumus bei kitus techninius parametrus. Siekiant tinkamai suprojektuoti sprendinius, reikėtų vengti tiesioginio teisės aktų reikalavimų nurašymo, nes pastato ar jo dalių matmenys dažnai neatitinka matmenų, pateiktų projekte, ir dėl to dažnu atveju vykdant statybos rangos darbus suprojektuotų sprendinių nėra galimybės įgyvendinti. Todėl projektuojant būtina tiksliai nurodyti esamų durų, langų, liukų ir kitų pastato dalių matmenis bei, esant neatitikimams, remtis teisės aktuose numatytomis išimtimis ar leistinomis paklaidomis. Tai užtikrina, kad pateikus prašymą statybos užbaigimo aktui gauti ir vertinant sprendinius pagal suderintą projektą, nebūtų nustatyta neatitikimų ir aktas būtų išduotas. Kitas svarbus aspektas – projekte numatyti tinkamas ir sertifikuotas medžiagas (ypač fasadams), užtikrinti, kad pertvaros, durys, inžinerinės sistemos ir kiti elementai būtų įrengiami pagal gamintojų instrukcijas, laikantis priešgaisrinės saugos reikalavimų, o visi darbai būtų tinkamai dokumentuojami. Tik toks kompleksinis požiūris į projektavimo ir statybos kokybę užtikrina pastato saugumą, ilgaamžiškumą ir teisės aktų reikalavimų laikymąsi. Taip pat svarbu projektavimo ir statybos metu užtikrinti reguliarias patikras statybos aikštelėje, rangovo darbų kokybės vertinimą, dokumentacijos tikrinimą ir sprendinių suderinamumo su projektais patvirtinimą.

Svarbu: pateikus prašymą dėl statybos užbaigimo akto gavimo, statybos užbaigimo komisija, dalyvaujant ir priešgaisrinės saugos atstovui, vertina techniniame darbo projekte numatytų sprendinių atitiktį priešgaisriniams reikalavimams bei projekto sprendinių atitiktį faktiškai atliktiems statybos rangos darbams.

4.2. Inžinerinių sistemų būklė ir eksploatacija

Projektuojant ir vykdant inžinerinių sistemų atnaujinimą, būtina užtikrinti, kad šildymo, karšto vandens ruošimo, elektros, vėdinimo, vėsinimo sistemos būtų atnaujintos ar įrengtos taip, kad atitiktų galiojančius teisės aktų reikalavimus, būtų saugios, efektyvios ir patikimos eksploatuoti. Atnaujinimo (modernizavimo) darbai turi būti atliekami naudojant sertifikuotas medžiagas ir įrangą, atsižvelgiant į pastato charakteristikas bei eksploatacijos sąlygas. Be to, svarbu tinkamai sandarinti priešgaisrinių užtvarų angas, per kurias praeina inžineriniai tinklai, siekiant užtikrinti priešgaisrinę saugą ir pastato konstrukcijų vientisumą. Visi darbai turi būti atliekami pagal suderintą projektą ir gamintojų instrukcijas, užtikrinant tinkamą sistemos veikimą ir ilgaamžiškumą. Atliekant darbus, būtina paruošti pilną techninę dokumentaciją, kurioje būtų nurodyta naudojama įranga, medžiagos, įrengimo sprendiniai, bandymų ir patikros rezultatai. Tai leidžia užtikrinti ne tik darbų kokybę, bet ir vėlesnę eksploataciją bei patikrinimą, įskaitant statybos užbaigimo aktų gavimą ir dokumentų atitikties patvirtinimą pagal teisės aktus.

4.3. Valstybės parama priešgaisrinei saugai

Valstybės remiamos priemonės numatytos Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos priede. Lentelėje pateikiamos daugiabučio namo remiamos energinį efektyvumą didinančios ir kitos priemonės. Statybos rangos darbams atlikti suteikiamas lengvatinis kreditas, o priemonėms, priskirtoms prie energinį efektyvumą didinančių priemonių, numatoma valstybės parama – teikiamos subsidijos ar dotacijos, arba apskaičiuoto įkainio valstybės paramos būdu. Valstybės paramos suteikimas energinį efektyvumą didinančioms priemonėms įtakoja finansuotojo suteikto lengvatinio kredito sumažinimą, įgyvendinus daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektą. Atkreiptinas dėmesys, kad atnaujinant (modernizuojant) daugiabutį namą priešgaisrinės saugos reikalavimai gali būti įgyvendinami:

- sandarinant užtvaras ir angas inžineriniuose tinkluose;
- ant stogų įrengiant tvoreles ar parapetus;
- atnaujinant, keičiant arba įrengiant žaibosaugos sistemą;
- keičiant esamus langus ir stoglangius dūmų šalinimui iš pastato;
- keičiant, įrengiant evakuacines duris ir liukus;
- modernizuojant ar įrengiant rūsio vėdinimo ir dūmų šalinimo sistemas;
- atnaujinant, keičiant arba įrengiant priešgaisrinės saugos sistemas;
- ir kt.

4.4. Pastato priešgaisrinės saugos užtikrinimas įgyvendinus daugiabučio namo atnaujinimą (modernizavimą)

Gyventojų informavimas: Gyventojus būtina supažindinti su evakuacijos keliais, priešgaisrine įranga ir saugos taisyklėmis, parengti aiškius plakatus, schemų lenteles bei instrukcijas (jeigu jų iki modernizavimo nebuvo arba jie neišliko), taip pat organizuoti periodinius instruktažus ir praktines pratybas.

Naudojimo instrukcijos: Parengti aiškią eksploatacijos dokumentaciją: inžinerinių sistemų, priešgaisrinės įrangos naudojimas ir pastato priežiūra, užtikrinti instrukcijų prieinamumą tiek spausdintu, tiek skaitmeniniu formatu.

Bendrojo naudojimo objektų valdytojo atliekama priežiūra ir atsakomybė: Užtikrinti inžinerinių sistemų ir priešgaisrinės įrangos tinkamą veikimą, vykdyti dokumentuotą periodinę patikrą.

4.5. Priešgaisrinės saugos projektinių sprendinių lentelė

Lentelė skirta užtikrinti, kad rengiant daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektą šis atitiktų gaisrinės saugos reikalavimus bei būtų išvengta perteklinių ar netinkamai suprojektuotų sprendinių.

Probleminė sritis	Teisės aktų reikalavimai	Praktikoje identifikuotos problemos	Siūlymai	Atitiktį patvirtinantys dokumentai
1. Lauko išorinės termoizoliacinės sistemos (fasadai) lauko išorinės vėdinamos termoizoliacinės sistemos.)	GSPR 80, 83 p. – lauko išorinėms termoizoliacinėms sistemoms naudojami statybos produktai parenkami atsižvelgiant į pastato atsparumo laipsnį ir aukštį; lauko išorinėms termoizoliacinėms sistemoms naudoti reglamentuojamų produktų komplektus su CE/ETA.	Neįrodyta lauko išorinės termoizoliacinės sistemos degumo klasė B-s3,d0 ar A2-s2,d0; pertrūkiai mineralinės vatos užtvarese ties aukštais/angomis.	Projektuoti tik sertifikuotas lauko išorines termoizoliacines sistemas ar lauko išorines vėdinamas termoizoliacines sistemas, atitinkančias norminių dokumentų reikalavimus; laiptinių ir aukštų sandūrose numatyti nedegias priešgaisrines juostas; nenaikinti suprojektuotų užtvary; lauko išorinėms vėdinamoms termoizoliacinėms sistemoms parinkti statybos produktus ne žemesnės degumo klasės nei nurodyta GSPR 80 ir 83	ESD (lietuvių k.), CE/ETA; Lauko išorinių termoizoliacinių sistemų detalių, mazgų brėžiniai; darbų žurnalo F-24 įrašai apie tvirtinimo schemą ir užtvary įrengimą; fotofiksacijos ties angomis ir aukštų juostomis.

Probleminė sritis	Teisės aktų reikalavimai	Praktikoje identifikuotos problemos	Siūlymai	Atitiktį patvirtinantys dokumentai
			punktuose, o sprendinių detales ir mazgus imti iš gamintojo techninių katalogų.	
2. Stogas (konstrukcijų degumas, BROOF (t1), patekimai, parapetai)	GSPR 43 p. –BROOF (t1) klasės statinio stogas ; GSPR 150, 156, 157, 158, 167 p. – patekimai ant stogo, kopėčių/ėjimų sprendiniai ir parapetų aukščiai; GSPR 40 punkto 2 lentelės 6 pastaba: stogą laikančiosioms konstrukcijoms (gegnėms, grebėstams ir pan.) įrengti naudojami ne žemesnės kaip B–s3, d2 degumo klasės statybos produktai arba B–s3, d2 degumo klasę atitinkančios konstrukcinės sistemos, kurioms įrengti naudojami ne žemesnės kaip D-s2, d0 degumo klasės statybos produktai. GSPR 40 punkto 2 lentelės 7 stulpelis stogo atsparumo ugniai reikalavimas 2000/553/EB – BROOF (t1) taikymas; LST EN	Nepateikti stogo BROOF (t1) klasės atitiktį patvirtinantys dokumentai; Trūksta stacionarių kopėčių ; neįrengti perėjimai tarp skirtingų aukščių stogų; parapetų aukštis mažesnis nei 0,6 m; Medinės stogą laikančios konstrukcijos nepadengtos antipireniais laikančioms stogo konstrukcijoms reglamentuotą degumo klasę. Stogo dangos ir paklotų deriniuose panaudoti degūs produktai. Nepagrįstas stogo medinių konstrukcijų atsparumas ugniai	Dangos parinkimas su BROOF (t1) sertifikatu; numatyti stacionarias kopėčias vidiniams ar išoriniams išėjimams ant stogų bei perėjimus nuo vieno stogo ant kito; numatyti parapetą arba tvorelę $\geq 0,6$ m, jei to reikalaujama. Vidinių stacionarių kopėčių plotis teisės aktuose nereglamentuotas medinėms konstrukcijoms – antipireninis apdorojimas atsparumo ugniai skaičiavimai pagal EN 1995-1-2; suderinti dangos ir pakloto sistemą.	Dangos ESD su BROOF (t1); antipirenių/medienos apsaugos dokumentai; patekimų ant stogo brėžiniai; žurnalo įrašai apie montavimą; fotofiksacijos (kopėčios, parapetai, tvorelės); jei atlikti skaičiavimai – pridėtos jų išklotinės.

Probleminė sritis	Teisės aktų reikalavimai	Praktikoje identifikuotos problemos	Siūlymai	Atitiktį patvirtinantys dokumentai
	1995-1-2 F priedas – medinių stogo konstrukcijų ugniai skaičiavimai.			
3. Balkonai ir lodžijos (avarinių išėjimų išsaugojimas)	GSPR 100 p. – avarinių išėjimų apibrėžtys ir leidžiami sprendiniai (pvz., per balkonus/lodžijas).	Avarinių išėjimų panaikinimas įstiklinant ar pertveriant; alternatyvų neprojektavimas; reali būklė nesutampa su projektu.	Esamus avarinius išėjimus išsaugoti arba pagrįstai pakeisti (kopėčios, tarpduriai, kiti sprendiniai); realią padėtį nurodyti projekte, prireikus – ekspertizė/suderinimas; vengti sprendinių, kurie blogina evakuaciją.	Projekto aiškinamasis raštas ir brėžiniai (sprendinys/alternatyva); suderinimai; fotofiksacijos; jei pakeista – ekspertizės/derinimo dokumentai.
4. Langai/stoglangiai (dūmų šalinimas laiptinėse; N1 perėjos)	GSPR 134 p. – dūmų šalinimo langų/stoglangių atidaromas plotas ($\geq 1,2 \text{ m}^2$ kas 5 aukštus esant $\geq 90^\circ$; didesnis plotas mažesniai kampui), atidarymo kampai ir valdymas; N1 tipo perėjos turi būti neuždūmijamos (nejstiklintos).	Per mažas atidarymo plotas ar kampas; langai savaime užsidaro; nėra rankinio/automatinio valdymo; įstiklintos N1 perėjos;	Skaičiuoti suminius langų atidaromų plotų dydžius pagal atidarymo kampą; numatyti lengvai pasiekiamą valdymą (rankinį $\leq 1,8 \text{ m}$ arba automatinį); nenumatyti įstiklintų N1 perėjų; projektiniuose sprendiniuose aiškiai atskirti laiptinės ir perėjų reikalavimus nuo butų. Šie reikalavimai taikomi tik laiptinėms ir perėjoms, bet ne butų langams. ¹	Langų specifikacijos su atidaromais plotais/kampais; valdymo schemas ir bandymų aktai; perėjų sprendinių brėžiniai; fotofiksacijos; priėmimo patikrinti realų atsidarymą.
5. Liukai / patekimai (liukai, kopėčios)	GSPR 59 p. – angų užpildų atsparumas ugniai (EI); GSPR 151 p. – išėjimai ant stogo per	Per maži liukai; mobilios, nestabilios ar $< 0,7 \text{ m}$ pločio kopėčios; liukai/durės	Atnaujinamus liukus projektuoti ne mažesnius nei yra esamoje situacijoje, vidaus kopėčias projektuoti ne siauresnes nei yra	Gaminio ESD ir įspaudai/etiketės (EI); žurnalo įrašai apie montavimą; fotofiksacijos; faktinių matmenų patikra priėmimo metu.

¹ Laiptinių/perėjų reikalavimai (pvz., GSPR 134 dėl dūmų šalinimo langų ir N1 perėjų apsaugos nuo uždūmijimo) neturi būti taikomi butų langams – būtina vengti nepagrįstų reikalavimų dėl „priešgaisrinių langų“ butuose, kai yra užtikrinamas norminis atstumas tarp pastatų.

Probleminė sritis	Teisės aktų reikalavimai	Praktikoje identifikuotos problemos	Siūlymai	Atitiktį patvirtinantys dokumentai
	liuką/duris/langą; liuko mažiausi matmenys $\geq 0,6 \times 0,8$ m, vidui – stacionarios kopėčios. Liukams, vadovaujantis GSPR 3 lentelės 1 pastaba atsparumo ugniai reikalavimai nekeliami.	priešgaisrinėse pertvarose be EI.	esamoje situacijoje ; įrengti išorines stacionarias kopėčias pagal GSPR reikalavimus; jei durys yra priešgaisrinėje pertvaroje, parinkti gaminių atsparumą ugniai atsižvelgiant į priešgaisrinės pertvaros atsparumą ugniai pagal GSPR 3 lentelę.	
6. Durys (evakuacinės; lifto šachtų)	GSPR 117 p. – evakuacinių durų kryptis (evakuacijos kryptimi, kai patalpoje yra daugiau kaip 15 žmonių) ir varčios plotis: $\geq 0,8$ m (≤ 15 asm.), $\geq 0,9$ m (16–50 asm.), $\geq 1,2$ m (> 50 asm.); GSPR 121 p. – laiptinių/tambūrų durys ne siauresnės nei laiptų kelias; GSPR 22, 70 p. – lifto šachtų durys / šliuzai.	Trūksta ESD/ženklinimo ant priešgaisrinių durų; nėra pritraukėjų (savaiminio užsidarymo įtaisų); varčios plotis mažesnis nei norminis; lifto šachtose – neprojektuoti šliuzai ar neįrengtos reikiamo atsparumo ugniai durys.	Durų plotį parinkti pagal GSPR 117 p.; visoms priešgaisrinėms durims įrengti pritraukėjus (savaiminio užsidarymo įtaisus); liftams įrengti duris pagal reikalavimus arba EI klasės šliuzą; esant senoms angoms taikyti leidžiamus nuokrypius tik aiškiai pažymėjus tai projekte.	Durų ESD, CE; gaminio įspaudai/etiketės su klase; žurnalas; fotofiksacijos; lifto mazgų brėžiniai ir įrengimo aktai.
7. Rūsiai (lubos, dūmų šalinimas)	GSPR 79 p.– rūšio perdangų/lubų degumo klasės; GPGST 40 p. Kiekviena ne didesnė kaip 500 kv. m gyvenamojo pastato rūšio ar daugiau nei 0,5 m įgilinta cokolinio aukšto ploto dalis (išskyrus slėptuves) privalo turėti ne mažiau kaip dvi angas	Lubų apšiltinimui parenkamos neaiškios degumo klasės termoizoliacinės medžiagos; nepateikti degumo įrodymai; dideliuose rūsiuose nėra dūmų šalinimo angų ar alternatyvos.	Lubų termoizoliacijai turi būti naudojami ne žemesnės kaip B–s1, d0 degumo klasės statybos produktai projektuoti dūmų šalinimo angas rūsiuose, o jei negalima – mechaninę dūmų šalinimo sistemą; Cg kategorijai pagal sprogimo ir gaisro pavojų priskiriamas patalpas, bei technines patalpas atskirti ne	Termoizoliacijų medžiagų ESD; žurnalas (naudotos medžiagos); dūmų šalinimo sprendinių brėžiniai; jei įrengta mechaninė dūmų šalinimo sistema bandymų aktas.

Probleminė sritis	Teisės aktų reikalavimai	Praktikoje identifikuotos problemos	Siūlymai	Atitiktį patvirtinantys dokumentai
	arba atidaromus langus lauko sienose dūmams išleisti. Kiekvienos angos arba lango plotis turi būti ne mažesnis kaip 0,75 m, aukštis – ne mažesnis kaip 1,2 m. Šio punkto nuostatos netaikomos, kai aukšte įrengiama mechaninė dūmų ir šilumos valdymo sistema arba esančių patalpų gaisro apkrova neviršija 42 MJ/kv. m.		žemesnės kaip EI 45 atsparumo ugniai pertvaromis.	
8. Pastato apsauga nuo žaibo	STR 2.01.06:2009 2, 28–31 p. – privalomumas, laidininkų trasa ir atstumai nuo angų; 51 p. – privalomas tikrinimas prieš pripažįstant tinkamu naudoti.	Neįrengta ar neatnaujinta žaibosauga; laidininkai vedami mažiau kaip 2 m nuo langų/durų; naudojami lietvamzdžiai kaip laidininkai; neaiškios (degios) apsauginių vamzdžių klasės.	Atlikti rizikos vertinimą ir projektavimą; laidininkus tiesti toliau nuo angų arba izoliuoti A1/A2 vamzdžiu; tokiam tikslui nenaudoti lietvamzdžių; suprojektuoti ir pamatuoti įžeminimo varžas; numatyti periodinę patikrą.	Žaibosaugos schema; išbandymo/varžų matavimo aktas; medžiagų sertifikatai (vamzdžių degumo klasė); žurnalo įrašai; vizualinės apžiūros protokolas.
9. Priešgaisriniai sandarinimai (užtvarų kirtimai)	GSPR 77 p. – kiekvienai komunikacijai (kabeliai, vamzdžiai, ortakiai) naudoti specializuotas sertifikuotas sistemas; sandarinimas turi atitikti kertamos priešgaisrinės užtvaros atsparumą	Neužsandarintos angos po inžinerinių tinklų keitimo; naudojamos montažinės putos; neteisingai pritvirtintos priešgaisrinės movos/juostos; vietoje projekte numatytos sistemos panaudota kita.	Projekte pateikti mazgus visiems pralaidams; reikalauti rangovo fotofiksacijų prieš uždengiant; nurodyti draudimą naudoti degumo klasės neatitinkančias poliuretano putas; šachtose privalomai tik priešgaisrinės apžiūros durelės; laikinų sprendimų nenumatyti.	Sandarinimo produktų ESD/ETA; F-54 paslėptų darbų aktai; fotofiksacijos; objekto atrankinė atidengimo apžiūra; žurnalas.

Probleminė sritis	Teisės aktų reikalavimai	Praktikoje identifikuotos problemos	Siūlymai	Atitiktį patvirtinantys dokumentai
	ugniai pagal GSPR 3 lentelę; įrengti pagal gamintojo mazgus.			
10. Dūmtraukiai (kieto kuro sistemoms ir pan.)	Kieto kuro šildymo taisyklių 37 p. – atstumai nuo dūmtraukio išorės iki degių konstrukcijų: ≥250 mm, arba ≥150 mm jei visa degi konstrukcija per visą storį apsaugota A2-s1,d0 produktais.	Panaudotos putas (PU) plyšiams apie kaminą; mediena priglauta prie kamino; neišlaikyti atstumai perdangose/stoge; nėra darbų aktų po pertvarkymų/įdėklo.	Projektuoti nedegius užpildus (skiediniai, akmens vata) - ne putas (PU); išlaikyti atstumus; jei arti mediena – užtikrinti A2-s1,d0 apsaugą per visą storį; numatyti EI angų sandarinimo priemonės ties perdangomis (pralaidų sandarikliai)	Kamino įdėklo/valymo/pertvarkymo aktai; fotofiksacijos; atstumų matavimai priėmimo metu; pastebėjus putas (PU) – reikalauti pakeisti nedegiomis medžiagomis.
11. Inž. tinklų kanalai / vidinės sienos (ardymas ir atstatymas)	GSPR 40, 59 p. – priešgaisrinių užtvary (pertvarų, šachtų) ardymas ir atstatymas turi išlaikyti ne mažesnę atsparumą ugniai pagal esamos užtvaros atsparumą ugniai; angų užpildai – atsparūs ugniai (EI).	Laiptinių/šachtų sienos atstatomos prastesnėmis medžiagomis; plastikinės apžiūros durelės; paliekamos neužsandarintos ertmės aplink naujus vamzdžius/kabelius.	Projekte aiškiai numatyti atstatymo sprendinius (analog. mūras ar priešgaisrinės plokštės EI 60 ir pan.); apžiūros durelės – tik priešgaisrinės; rangovui draudžiama keisti sprendinius be projekto korekcijos; įtraukti atrankinį atidengimą kontrolės metu.	Medžiagų ESD; priešgaisrinių durelių etiketės; F-54 aktai; žurnalas; atrankinė apžiūra; fotofiksacijos.
12. Dokumentai (statybos užbaigimas)	STR 1.05.01:2017 68 p., 10 priedas – privalomas pateikti statybos darbų žurnalas, ESD visiems esminiams gaminiams, inžinerinių sistemų bandymų aktai (pvz., žaibosaugos, dūmų	Nepilni F-24/F-54; ESD netvarkingos (ne gamintojo, ne lietuvių k., be esminių charakteristikų); neatitiktys tarp projekto ir faktinės būklės; medžiagų pakeitimai be projekto korekcijos.	Darbų pradžioje sudaryti dokumentų kontrolės sąrašą pagal 10 priedą; griežtai reikalauti ESD pagal Regl. 305/2011; visus pakeitimus fiksuoti projekto korekcijomis ir suderinimais; priėmimo atlikti	Pateiktas ir pasirašytas žurnalas (F-24, F-54); ESD (lietuvių k., pasirašytos gamintojo/įgalioto atstovo); bandymų aktai; sutikrinimo aktas su neatitikimų sąrašu (jei yra) ir jų pašalinimo įrodymai. ²

² Komisijai (užbaigimo metu) pateikiami svarbūs dokumentai: žurnalas F-24/F-54, ESD/CE/ETA, bandymų aktai, fotofiksacijos ir, kai taikoma, skaičiavimai (pvz., EN 1995-1-2 F).

Probleminė sritis	Teisės aktų reikalavimai	Praktikoje identifikuotos problemos	Siūlymai	Atitiktį patvirtinantys dokumentai
	šalinimo, GAIS), kiti nurodyti dokumentai.		projekto–faktinės būklės sutikrinimą.	
13. Atstumai tarp pastatų	Minimalūs priešgaisriniai atstumai nustatyti Gaisrinės saugos pagrindinių reikalavimų (GSPR) XIII skyriuje, 6 lentelėje, pagal pastatų atsparumo ugniai laipsnį. Ši nuostata taip pat paaiškinta PAGD dažniausiai užduodamuose klausimuose (DUK) dėl atstumų tarp pastatų (https://pagd.lrv.lt/lt/ukio-subjektu-prieziura-1/dazniausiai-uzduodami-klausimai-duk).	Projektuose nenurodomi atstumai iki visų kaimyninių pastatų; neįvertinamas gaisrinio skyriaus plotas; atstumai „skaičiuojami“ pagal detaliuosius planus, ne pagal GSPR.	Projekte aiškiai sužymėti visus atstumus pagal atnaujiamo (modernizuojamo) pastato esamą situaciją. Šie reikalavimai taikomi tik laiptinėms ir perėjoms, bet ne butų langams. ³ Papildomai rekomenduojama naudoti viešai prieinamą Registrų centro interaktyvų žemėlapį (www.regia.lt), siekiant patikrinti ir pažymėti faktinius atstumus tarp pastatų, jų aukštingumą bei kitus sklypo parametrus, kurie svarbūs priešgaisriniam sprendiniam pagrįsti. Modernizuojamuose pastatuose neturėtų būti taikomi reikalavimai, susiję su priešgaisriniais atstumais tarp pastatų, jeigu nesikeičia pastato tūris ir užstatymo plotas.	Projekto situacijos/brėžiniai su atstumų žymėjimu ir nuorodomis į reikalavimų išpildymus; GSPR 6 lentelę; gaisrinio skyriaus ploto skaičiavimas; jei taikoma – ugniasienės sprendiniai ir panaudotų gaminių ESD; darbų žurnalas F-24.
14. Rūsio lubų šiltinimas (perdangos) Rūsio patalpų aukščio neišlaikymas; po	STR 2.02.01:2004 „Gyvenamieji pastatai“, 197 p. (10 lentelė) – nustato minimalų rūsio patalpų aukštį 2,30 m. Iki	a) Dažniausias esamas rūsio aukštis 1,90–2,10 m, todėl bet koks šiltinimo sluoksnis dar labiau sumažina laisvą aukštį ir sukelia neatitiktį STR 2,30 m.	Reikalavimas gali būti netaikomas jei rūsio perdanga pagal projektinius sprendinius šiltinama	Projekto brėžiniai su aukščių žymėjimu (prieš ir po šiltinimo), pjūviai per evakuacines zonas; – Projekto sprendinių (ar korekcijos) aiškinamasis raštas, kuriame

³ Laiptinių/perėjų reikalavimai (pvz., GSPR 134 dėl dūmų šalinimo langų ir N1 perėjų apsaugos nuo uždūnijimo) neturi būti taikomi butų langams – būtina vengti nepagrįstų reikalavimų dėl „priešgaisrinių langų“ butuose, kai yra užtikrinamas norminis atstumas tarp pastatų.

Probleminė sritis	Teisės aktų reikalavimai	Praktikoje identifikuotos problemos	Siūlymai	Atitiktį patvirtinantys dokumentai
perdangos apšiltinimo patalpos dar labiau sužemėja	1993 m. statybose daugiabučiuose tokio minimalaus aukščio reikalavimo senieji normatyvai dažnai nenumatė, todėl modernizuojant priemonė „rūsio perdangos (lubų) šiltinimas iš rūsio pusės“ neretai objektyviai tampa neįgyvendinama, nes po apšiltinimo aukštis nukristų žemiau STR nustatyto minimumo.	b) Projektuose nepažymimi faktiniai aukščiai prieš/po šiltinimo; c) Rangovai šiltina iš rūsio pusės, nes to reikalauja energinio naudingumo klasės siekis, tačiau neįvertina aukščio kriterijaus; d) Evakuaciniuose praėjimuose (prie durų/koridoriuose) atsiranda žeminantys elementai (izoliacijos dėžės, vamzdynų magistralės ir kt.).	ne didesniu kaip 100 mm šiltinamosios medžiagos storio.	aiškiai įvardyta, kad priemonė neįgyvendinama, jei neužtikrinamas $\geq 2,30$ m; – Panaudotų izoliacijų ESD (degumo klasė, lietuvių k.); – Statybos darbų žurnalo F-24 įrašai ir fotofiksacijos
15. Projektinių sprendinių atitikimas statybos rangos darbams	STR 1.05.01:2017 68 p. – užbaigimo metu komisija vizualiai tikrina atitiktį projekto sprendiniams; GSPR 9 p. – reikalavimai taikomi rekonstruojamoms / remontuojamoms statinių dalims	Faktiškai įrengti sprendiniai (pvz., langų atidarymo kampai, kopėčių plotis ir kt.) nukrypsta nuo projekto; pakeitimai atlikti be projekto korekcijos.	Visi sprendiniai turi remtis projekto brėžiniais ir gamintojo mazgais; bet koks pakeitimas statybos metu – tik per projekto korekciją ir suderinimą; užbaigimo metu atlikti projekto–faktinės būklės sutikrinimą.	Pateikiama projekto laida (aiškinamasis raštas, brėžiniai); F-24/F-54 žurnalai; fotofiksacijos prieš uždengiant įgyvendintus sprendinius; atitikčių aktai (pvz., langų dūmų šalinimo bandymai, patekimų ant stogo sprendiniai ir kt.).
16. Lauko stacionarių kopėčių įrengimas ir stacionarių kopėčių trūkumas tarp skirtingų aukščių stogų	GSPR 150 p. – privalomi patekimai ant stogo; GSPR 157 p. – 3 tipo laiptai $\geq 1,0$ m arba vertikalios kopėčios $\geq 0,7$ m; GSPR 156 p. – kai stogų aukščių skirtumas > 1 m, būtinos stacionarios kopėčios (išimtis, kai tenkinama 150 p.).	Neįrengtos perėjos tarp skirtingų stogo aukščių; įrengtos kopėčios siauresnės nei 0,7 m; nenumatyti patekimai pagal projektą.	Suplanuoti ir įrengti stacionarias kopėčias/perėjas pagal GSPR 156–157 p.; esamuose pastatuose numatyti projektinius sprendinius taip, kad būtų užtikrintas patekimas pagal GSPR 150 p.	Projekto sprendiniai (kopėčių tipas, plotis, tvirtinimas); fotofiksacijos; žurnalo F-24 įrašai; priėmimo akte – faktinių matmenų patikra ($\geq 0,7$ m).
17. Techninės patalpos rūsyje neatskirtos EI45 /	GPGST 14 p. – pirtys, automobilių saugyklos,	Techninės/sandėliavimo patalpos su didelėmis gaisro	Projekte aiškiai apibrėžti patalpų paskirtį ir gaisro apkrovą, numatyti	Pertvarų ir perdangų projektiniai sprendiniai, priešgaisrinių durų

Probleminė sritis	Teisės aktų reikalavimai	Praktikoje identifikuotos problemos	Siūlymai	Atitiktį patvirtinantys dokumentai
REI45 konstrukcijomis, jei viršija 600 MJ/m ² gaisro apkrovą.	katilinės, sandėliavimo ir kt. patalpos, kai gaisro apkrova >600 MJ/m ² , turi būti atskirtos EI 45 pertvaromis ir REI 45 perdangomis (išskyrus III atsparumo ugniai laipsnio pastatus).	apkrovomis neatskirtos reikiamomis pertvaromis ir/ar perdangomis pagal klases; durys neturi EI žymėjimo, nėra savaiminio užsidarymo funkcijos.	bei įrengti EI 45 klasės pertvaras ir REI 45 klasės perdangas, taip pat EI klasės duris su savaiminio užsidarymo įtaisais.	eksploatacinių savybių deklaracijos (ESD) bei gamintojo įspaudai / etiketės, statybos darbų žurnalo F-24 ir F-54 formų įrašai, fotofiksacijos; pasikeitus patalpų paskirčiai – projekto korekcija ir suderinimai.

V. TINKAMŲ IR NETINKAMŲ PRIEŠGAISRINIŲ REIKALAVIMŲ ĮGYVENDINIMO PAVYDŽIAI

pav. 1. Netinkamas priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimo pavyzdys, nes užstatomas evakuacinis išėjimas.

pav. 2. Tinkamas priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimo pavyzdys, apšiltinant rūsio perdangą.

pav. 3. Apsaugos nuo žaibo įžeminimo laidininkai turi būti tiesiami kuo didesniu galimu atstumu nuo durų ir langų, bet ne arčiau kaip 2 m. Kai neįmanoma užtikrinti šio atstumo, įžeminimo laidininkai turi būti tiesiami A1 arba A2 degumo klasės vamzdžiuose. Tačiau praktikoje šiuo metu nėra sertifikuotų vamzdžių, turinčių eksploatacinių savybių deklaracijas ir atitinkančių A1 ar A2 degumo klases, todėl įžeminimo laidininkai faktiškai tiesiami arčiau kaip 2 m nuo langų.

pav. 4. Tinkamas priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimo pavyzdys, lango dūmams išleisti atidarymo mechanizmas įrengtas tinkamai.

pav. 5. Tinkamas priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimo pavyzdys, lango dūmams išleisti atidarymo mechanizmas įrengtas tinkamai.

pav. 6. Tinkamas priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimo pavyzdys, nes nėra užstatytas evakuacinis išėjimas ir įrengtos stacionarios kopėčios.

pav. 7. Tinkamas priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimo pavyzdys, tinkamo dydžio anga.

pav. 8. Elektromagnetinė spyna įrengta tinkamai, tačiau būtina atlikti bandymą, vertinant jos veikimą gaisro metu.

pav. 9. Netinkamas priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimo pavyzdys, metalinis apsaugos nuo žaibo vamzdis eina per medines konstrukcijas jų neapsaugant.

pav. 10. Netinkamas priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimo pavyzdys, netinkamas sandarinimas tuščios ertmės pripūstos montažinėmis putomis.

pav. 11. Tinkamas priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimo pavyzdys, tinkamai užsandarintas vamzdis.

pav. 12. Netinkamas priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimo pavyzdys, vamzdis kartu su termoizoliacija netinkamai kerta priešgaisrinę užtvartą per gilžę - sandarinimas neatliktas.

pav. 13. Netinkamas priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimo pavyzdys: blogas sandarinimas - priešgaisrinė juosta įrengta ne standžioje terpėje (skiedinyje), trūksta priešgaisrinio skiedinio.

pav. 14. Netinkamas priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimo pavyzdys, sandarinimas neatliktas.

pav. 15. Netinkamas priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimo pavyzdys, netinkamas sandarinimas naudojant montazines putas.

pav. 16. Kairėje pusėje - rūšio langas dūmams išleisti užtvertas durimis iš vidinės pusės, dešinėje - tinkamas pavyzdys: durys pašalintos.

pav. 17. Kairėje - prieš sandarinimą, dešinėje – po sandarinimo.

5.3. Papildoma metodinė medžiaga

Papildoma metodinė medžiaga pagrindiniai priešgaisrinės saugos reikalavimai pateikti Aplinkos projektų valdymo agentūros internetiniame tinklalapyje:

Pagrindiniai priešgaisrinės saugos reikalavimai (mokymų įrašas) nuoroda: <https://www.youtube.com/watch?v=uNA1QWx4sLU>

Pagrindiniai priešgaisrinės saugos reikalavimai (skaidrės) nuoroda: <https://modernizuok.apva.lt/doclib/thvznmxnzvh424vkepvt6h8c3tfj6buug>

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Rekomendacijos parengtos bendradarbiaujant Lietuvos Respublikos aplinkos projektų valdymo agentūrai ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui. Rengiant projektą ir vadovaujantis šiomis rekomendacijomis, galima išvengti techniniame darbo projekte sprendinių ar nustatytų reikalavimų neatitikimų priešgaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams. Techninių projektų rengimo klausimais, susijusiais su priešgaisrinės saugos reikalavimų įgyvendinimu ir projektavimu, prašome kreiptis į Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą telefonu +370 707 56 880. Klausimais, susijusiais su valstybės parama ir projekto įgyvendinimu, prašome kreiptis į Lietuvos Respublikos aplinkos projektų valdymo agentūros Klimato neutralumo kompetencijų skyriaus ekspertę Giedrę Vaškienę (el. p. giedre.vaskiene@apva.lt, tel. +370 659 51429) arba į programų vystytoją Vaidą Pribušauską (el. p. vaidas.pribusauskas@apva.lt, tel. +370 664 77292).

**KONTROLINIS KLAUSIMYNAS DAUGIABUČIO NAMO ATNAUJINIMO (MODERNIZAVIMO) PROJEKTO ATITIKIMO PRIEŠGAISRINIAMS
REIKALAVIMAMS IR PASIRENGIMĄ PROJEKTO PRIDAVIMUI STATYBOS UŽBAIGIMO KOMISIJAI**

Duomenys apie statinį

<i>Adresas</i>	<i>Statybos rūšis</i>	<i>Paskirtis</i>	<i>Kategorija</i>	<i>Statinio unikalus numeris</i>
			Neypatingas arba ypatingas	
Statinio atsparumo ugniai laipsnis (I (1, 2, 3), II, III)			Atlikti gaisrinės inžinerijos ar gaisro rizikos skaičiavimai	(taip / ne)
Objekto grupė (I, II, III, IV)			Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistema	(yra / nėra)
Bendras plotas, kv. m			Vidaus gaisrinio vandentiekio sistema	(yra / nėra)
Statybinis tūris, kub. m			Stacionarioji gaisrų gesinimo sistema	(yra / nėra)
Aukščiausio aukšto grindų altitudė, m			Mechaninė dūmų ir šilumos valdymo sistema	(yra / nėra)
Didžiausias žmonių skaičius, vnt.			Gaisriniai hidrantai, vnt.	(yra / nėra)
Kategorija pagal sprogo ir gaisro pavojų (A_{sg} , B_{sg} , C_g , D_g , E_g)			Kiti vandens šaltiniai išorės gaisrams gesinti	(yra / nėra)

Trumpiniai

Trumpinys	Aprašymas
A	Projekto administratorius
P	Projektuotojas
R	Statybos rangovas
T	Techninis prižiūrėtojas
ESD	Eksploatacinių savybių deklaracija (angl. Declaration of Performance, DoP)
STR	Statybos techninis reglamentas

Nr.	Klausimas	Atsakymas (Taip / Ne / Netaikoma)	Atsakingas	Pastabos	Nustatyti trūkumai
Klausimai skirti įvertinanti techninio darbo projekte priešgaisrinių reikalavimų suprojektavimą					
1.	Ar statinio projekte yra gaisrinės saugos dalis?		P,A		
2.	Ar statinio projekte numatytos išorės gaisrų gesinimo priemonės (gaisrinis vandentiekis, natūralūs ir (ar) dirbtiniai vandens telkiniai, vandens talpyklos), ar gaisrų gesinimo automobiliui yra galimybė paimti vandenį gaisrui gesinti?		P,A		
3.	Ar statinio projekte numatytas statinio atsparumo ugniai laipsnis? (2 pastaba)		P,A		
4.	Ar statinio projekte numatyta statinio gaisro apkrovos kategorija? (2 pastaba)		P,A		
5.	Ar statinio projekte numatytas statinio konstrukcijų (2 pastaba) ir statybos produktų atsparumas ugniai (3 pastaba)?		P,A		
6.	Ar statinio projekte apskaičiuotas statinio gaisrinio (-ių) skyriaus (-ių) plotas?		P,A		
7.	Ar statinio projekte numatytas statinio suskirstymas priešgaisrinėmis užtvaramis? (3 pastaba)		P,A		
8.	Ar statinio projekte numatytas angų užpildų priešgaisrinėse užtvarose įrengimas?		P,A		
9.	Ar statinio projekte numatytos pastatų (patalpų) ir išorinių įrenginių kategorijos pagal sprogo ir gaisro pavojų?		P,A		
10.	Ar statinio projekte numatyta gaisro aptikimo ir signalizavimo sistema?		P,A		
11.	Ar statinio projekte numatyta žmonių perspėjimo apie gaisrą ir evakavimo(si) valdymo sistema?		P,A		
12.	Ar statinio projekte numatyta stacionarioji gaisrų gesinimo/perspėjimo sistema? (SGGS taisyklės: https://www.e-tar.lt/portal/de/legalAct/8d0d2d20b48111e598c4c7724bda031b)		P,A		
13.	Ar statinio projekte numatytos dūmų ir šilumos valdymo sistemos?		P,A		
14.	Ar statinio projekte numatyti dūmų vėdinimo įtaisai?		P,A		
15.	Ar statinio projekte numatyta vidaus gaisrinio vandentiekio sistema?		P,A		

16.	Ar statinio projekte numatyta apsaugos nuo žaibo sistema?		P,A		
17.	Ar statinio projekte numatytas konstrukcijų padengimas priešgaisrinėmis dangomis? (3 pastaba)		P,A		
18.	Ar statinio projekte numatytos statybos produktų, naudojamų vidinėms ir lauko sienoms, luboms ir grindims įrengti, degumo klasės? (3 pastaba)		P,A		
19.	Ar statinio projekte numatytos gaisro gesinimo ir gelbėjimo darbams skirtos priemonės (vidiniai ir išoriniai išėjimai ant stogo, ugniagesių liftai)?		P,A		
20.	Ar statinio projekte numatyti gaisrinės saugos ženklai (evakavimo(si) krypties, gaisrinės įrangos, informaciniai, draudžiamieji, įspėjamieji)?		P,A		
21.	Ar statinio projekte numatyti kietojo kuro šildymo įrenginių ir (ar) dūmtraukių įrengimo sprendiniai?		P,A		
22.	Ar įrengti statinio projekte numatyti gaisrų gesinimo ir gelbėjimo automobilių privažiavimo keliai prie statinio ir išorės gaisrų gesinimo priemonių?		P,A		
23.	Ar įgyvendintos statinio projekte numatytos gaisro gesinimo ir gelbėjimo darbams skirtos priemonės (vidiniai ir išoriniai išėjimai ant stogo, ugniagesių liftai)?		P,A		
Sienos, fasadai, užtvaros					
24.	Ar projekte parinkta tik sertifikuota lauko išorinė termoizoliacinė sistema arba lauko išorinė vėdinama termoizoliacinė sistema, atitinkanti norminius dokumentus?		P,A		
25.	Ar visi sprendinių mazgai paimti iš gamintojų techninių katalogų?		P,A		
	Ar įrengtos priešgaisrinės juostos ties aukštų ir laiptinių sandūromis		P,A		
Stogai ir stogo konstrukcijos					
26.	Ar dangoms pateiktas BROOF (t1) klasės sertifikatas?		P,A		
27.	Ar parapetai/tvorelės numatyti $\geq 0,6$ m aukščio?		P,A		
28.	Ar įrengtos stacionarios kopėčios ir perėjimai tarp skirtingų stogo lygių?		P,A		
29.	Ar naujai projektuojamos medinės konstrukcijos atitinka atsparumo ugniai reikalavimus nurodytus GSPR 2 lentelėje atsižvelgiant į pastato atsparumo ugniai laipsnį (atliktas ugniai atsparinimas arba atsparumo ugniai skaičiavimai pagal EN 1955-1-2:2004+AC:2006)?		P,A		
30.	Ar naujai projektuojamos medinės konstrukcijos atitinka GSPR 2 lentelės pastabose nurodytus degumo reikalavimus? (GSPR:		P,A		

	https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.388658/scBKYLzbjv				
31.	Ar dangos ir pakloto sistema suderinta? (Pastaba. Pasirinkti ir naudoti kartu tik tokius stogo dangos ir po ja esančių sluoksnių produktus, kurie gamintojo bandymais ir sertifikatuose nurodyti kaip viena suderinta, BROOF (t1) klasę atitinkanti sistema)		P,A		
Evakuacija					
32.	Ar statinio projekte numatyti žmonių evakavimo(si) techniniai sprendiniai (evakavimo(si) kelių skaičius, plotis, ilgis)?		P,A		
33.	Ar visi esami avariniai išėjimai projekte išsaugoti arba pagrįstai pakeisti (kopėčiomis, tarpduriais)?		P,A		
34.	Ar reali padėtis sutampa su projekto sprendiniais (numatyta ekspertizė, suderinimai)?		P,A		
35.	Ar modernizacijos metu nesumažinami esamų evakuacijos kelių pločiai?		P,A		
Langai ir perėjos					
36.	Ar apskaičiuotas langų ar stoglangių, skirtų dūmų ir šilumos šalinimui, suminis atidarymo plotas?		P,A		
37.	Ar užtikrintas norminis dūmų ir šilumos pašalinimui skirtų angų atidarymas (rankinis arba automatinis $\leq 1,8$ m aukštyje)?		P,A		
38.	Ar nepažeistas N1 tipo laiptinės principas (neuždūminama laiptinė su perėja per oro zoną, kuri negali būti įstiklinta)		P,A		
Liukai ir kopėčios					
39.	Ar keičiami stogo liukai įrengiami maksimaliai galimų matmenų, neviršijant esamų konstrukcijų leidžiamų ribų.		P,A		
40.	Ar išorinių stacionarių kopėčių plotis yra $\geq 0,7$ m?		P,A		
41.	Ar projekte numatyta stacionarias kopėčias įrengti ne mažesniu kaip 1 metro atstumu iki langų?		P,A		
42.	Ar suprojektuotos stacionarios kopėčios, kuomet yra perėjimai tarp skirtingų pastato stogų aukščių?		P,A		
Durys ir liftų šachtos					
43.	Ar evakuacinės durys numatytos norminio pločio (ne mažesnės nei esamos)?		P,A		
44.	Ar priešgaisrinėse pertvarose parinktos priešgaisrinės durys su savaiminio užsidarymo funkcija?		P,A		

45.	Ar liftų durys arba šachtos prieš liftus atitinka norminius reikalavimus?		P,A		
46.	Ar projekte aiškiai nurodytos leidžiamos paklaidos (jei angos senos)?		P,A		
Rūšiai ir dūmų šalinimas					
47.	Ar rūšio lubų šiltinimo sluoksnis atitinka B–s1, d0 degumo klasę		P,A		
48.	Ar rūšiuose suprojektuotos dūmų šalinimo angos arba mechaninė dūmų ir šilumos valdymo sistema ?		P,A		
49.	Ar sandėliavimo patalpos ir techninės patalpos atskirtos priešgaisrinėmis atitvaromis?		P,A		
Žaibosauga					
51.	Ar atliktas rizikos vertinimas ir žaibosaugos projektavimas?		P,A		
52.	Ar laidininkai nutiesti ≥ 2 m nuo langų/durų arba izoliuoti A1/A2 vamzdžiais?		P,A		
53.	Ar lietvamzdžiai nenaudojami laidininkams?		P,A		
54.	Ar įžeminimo varžos suprojektuotos ir matuojamos?		P,A		
55.	Ar įrengta statinio projekte numatyta apsaugos nuo žaibo sistema?		P,A		
Inžineriniai tinklai ir pralaidos					
55.	Ar projekte pateikti techniniai sprendiniai inžinerinių tinklų pralaidų (angų) izoliavimui?		P,A		
56.	Ar numatytos privalomos priešgaisrinės apžiūros durelės šachtose?		P,A		
Kaminai					
57.	Ar plyšių užpildymui prie kamino parinktos nedegios medžiagos (skiediniai, akmens vata)?		P,A		
58.	Ar laikomasi minimalių norminių atstumų nuo kamino iki degių pastato konstrukcijų?		P,A		
Konstrukcijų atstatymas					
59.	Ar projekte nurodytas atstatomos laiptinės/šachtos normatyvinis atsparumas ugniai?		P,A		
Atstumai tarp pastatų					
60.	Ar projekte aiškiai sužymėti atstumai iki kaimyninių pastatų pagal faktinę situaciją?		P,A		
Rūšio perdanga					
61.	Ar rūšio perdangos šiltinimas suplanuotas ≤ 100 mm storio?		P,A		

62.	Ar projekte pažymėti faktiniai aukščiau prieš/po šiltinimo?		P,A		
63.	Ar evakuaciniuose praėjimuose nenumatyti žeminantys elementai (vamzdžiai, dėžės)?		P,A		
Klausimai skirti įvertinti priešgaisrinių reikalavimų įgyvendinimą pagal techninį darbo projektą rengiantis statybos pridavimo procesui					
Projektas - faktinė būklė					
1.	Ar faktinė statinio būklė atitinka patvirtintą projektą?		R,T		
2.	Ar atliktas projekto ir faktinės būklės sutikrinimas?		R,T		
3.	Ar baigti statybos darbai, turintys įtakos statinio atitikčiai esminiam statinio gaisrinės saugos reikalavimui?		R,T		
4.	Ar įrengti statinio projekte numatyti gaisrų gesinimo ir gelbėjimo automobilių privažiavimo keliai prie statinio ir išorės gaisrų gesinimo priemonių?		R,T		
5.	Ar įgyvendintos statinio projekte numatytos išorės gaisrų gesinimo priemonės (gaisrinis vandentiekis, natūralūs ir (ar) dirbtiniai vandens telkiniai, vandens talpyklos), ar gaisrų gesinimo automobiliui yra galimybė paimti vandenį gaisrui gesinti?		R,T		
6.	Ar įgyvendintas statinio projekte numatytas statinio atsparumo ugniai laipsnis? (2 pastaba)		R,T		
7.	Ar įgyvendinti statinio projekte numatyti priešgaisriniai atstumai tarp statinių?		R,T		
8.	Ar įgyvendinta statinio projekte numatyta statinio gaisro apkrovos kategorija?(2 pastaba)		R,T		
9.	Ar įgyvendintas statinio projekte numatytas statinio konstrukcijų (2 pastaba) ir statybos produktų atsparumas ugniai (3 pastaba)?		R,T		
10.	Ar statinio projekte apskaičiuotas ir įgyvendintas statinio gaisrinio (-ių) skyriaus (-ių) plotas?		R,T		
11.	Ar įgyvendintas statinio projekte numatytas statinio suskirstymas priešgaisrinėmis užtvaramis? (3 pastaba)		R,T		
12.	Ar įgyvendintas statinio projekte numatytas angų užpildų priešgaisrinėse užtvarose įrengimas?		R,T		
13.	Ar įgyvendintos statinio projekte numatytos pastatų (patalpų) ir išorinių įrenginių kategorijos pagal sprogo ir gaisro pavojų?		R,T		
14.	Ar įgyvendinti statinio projekte numatyti žmonių evakuavimo(si) techniniai sprendiniai (evakuavimo(si) kelių skaičius, plotis, ilgis)?		R,T		

15.	Ar įrengta ir veikia statinio projekte numatyta gaisro aptikimo ir signalizavimo sistema?		R,T		
16.	Ar įrengta ir veikia statinio projekte numatyta žmonių perspėjimo apie gaisrą ir evakavimo(si) valdymo sistema?		R,T		
17.	Ar įrengta ir veikia statinio projekte numatyta stacionarioji gaisrų gesinimo sistema?		R,T		
18.	Ar įrengtos ir veikia statinio projekte numatytos dūmų ir šilumos valdymo sistemos?		R,T		
19.	Ar įrengti ir veikia statinio projekte numatyti dūmų vėdinimo įtaisai?		R,T		
20.	Ar įrengta ir veikia statinio projekte numatyta vidaus gaisrinio vandentiekio sistema?		R,T		
21.	Ar įrengta statinio projekte numatyta apsaugos nuo žaibo sistema?		R,T		
22.	Ar įgyvendintas statinio projekte numatytas konstrukcijų padengimas priešgaisrinėmis dangomis?(3 pastaba)		R,T		
23.	Ar įgyvendintos statinio projekte numatytos statybos produktų, naudojamų vidinėms ir lauko sienoms, luboms ir grindims įrengti, degumo klasės? (3 pastaba)		R,T		
24.	Ar įgyvendintos statinio projekte numatytos statybos produktų, naudojamų vidinėms ir lauko sienoms, luboms ir grindims įrengti, degumo klasės? (3 pastaba)		R,T		
25.	Ar įgyvendintos statinio projekte numatytos gaisro gesinimo ir gelbėjimo darbams skirtos priemonės (vidiniai ir išoriniai išėjimai ant stogo, ugniagesių liftai)?		R,T		
26.	Ar įgyvendinti statinio projekte numatyti gaisrinės saugos ženklai (evakavimo(si) krypties, gaisrinės įrangos, informaciniai, draudžiamieji, įspėjamieji)?		R,T		
27.	Ar objektas aprūpintas pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis? (4 pastaba)		R,T		
28.	Ar įgyvendinti statinio projekte numatyti kietojo kuro šildymo įrenginių ir (ar) dūmtraukių įrengimo sprendiniai?		R,T		
29.	Ar statinio techniniame-energetiniame pase nurodyti teisės aktuose numatyti gaisrinės saugos reikalavimai?		R,T		
30.	Kiti su modernizuotų pastatų statybos pridavimu susiję klausimai		R,T		
Sienos , fasadai, užtvoros					
31.	Ar įrengtos priešgaisrinės juostos ties aukštų ir laiptinių sandūromis?		R,T		

32.	Ar įrengta tik sertifikuota lauko išorinė termoizoliacinė sistema arba lauko išorinė vėdinama termoizoliacinė sistema, atitinkanti norminius dokumentus?		R,T		
33.	Ar nėra sunaikintų ar nepilnai įrengtų priešgaisrinių užtvaryų?		R,T		
Stogo sprendiniai					
34.	Ar pateikti stogo dangos BROOF (t1) klasės sertifikatai?		R,T		
35.	Ar parapetų/tvorelių aukštis $\geq 0,6$ m?		R,T		
36.	Ar medinės konstrukcijos atitinka GSPR 2 lentelės pastabose nurodytus degumo reikalavimus?		R,T		
37.	Ar medinės konstrukcijos atitinka atsparumo ugniai reikalavimus nurodytus GSPR 2 lentelėje atsižvelgiant į pastato atsparumo ugniai laipsnį? GSPR: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.388658/scBKylzbjv		R,T		
38.	Ar dangos ir pakloto sistema suderinta? (Pastaba. Privaloma pasirinkti ir naudoti kartu tik tokius stogo dangos ir po ja esančių sluoksnių produktus, kurie gamintojo bandymais ir sertifikatuose nurodyti kaip viena suderinta, BROOF (t1) klasę atitinkanti sistema)		R,T		
Evakuacija ir išėjimai					
39.	Ar įrengti visi projekte numatyti avariniai išėjimai?		R,T		
40.	Ar neužstatyti evakuaciniai praėjimai?		R,T		
41.	Ar evakuaciniuose praėjimuose nenumatyti žeminantys elementai (vamzdžiai, dėžės)?		R,T		
Kopėčios, liukai, šachtos					
42.	Ar atidaromų langų/angų plotas atitinka skaičiavimus ir turi lengvai pasiekiamą valdymą?		R,T		
43.	Ar keičiami stogo liukai įrengti maksimaliai galimų matmenų, neviršijant esamų konstrukcijų leidžiamų ribų?		R,T		
44.	Ar laiptinių, šachtų sienos atstatytos iš tinkamų medžiagų (EI60 ir pan.)?		R,T		
45.	Ar liukai/durys priešgaisrinėse pertvarose turi EI klasę ir savaiminio užsidarymo įtaisus?		R,T		
46.	Ar įrengtos stacionarios kopėčios kuomet yra perėjimai tarp skirtingų pastato stogų aukščio?		R,T		

47.	Ar išorinių stacionarių kopėčių plotis yra $\geq 0,7$ m?		R,T		
48.	Ar stacionarios kopėčios įrengtos ne mažesniu kaip 1 metro atstumu iki langų?		R,T		
Priešgaisrinės durys					
49.	Ar liftų durys arba šachtos prieš lifthus atitinka norminius reikalavimus?		R,T		
50.	Ar evakuacinės durys įrengtos norminio pločio (ne mažesnės nei esamos)?		R,T		
51.	Ar priešgaisrinėse pertvarose įrengtos priešgaisrinės durys su savaiminio užsidarymo funkcija?		R,T		
Inžineriniai tinklai					
52.	Ar nenaudotos degios montažinės putos vietose, kur draudžiama?		R,T		
53.	Ar visi pralaidų užsandarinimai atlikti sertifikuotomis priešgaisrinėmis sistemomis?		R,T		
54.	Ar šachtose įrengtos priešgaisrinės apžiūros durelės?		R,T		
Kaminai ir šildymo įranga					
55.	Ar plyšiai užpildyti nedegiomis medžiagomis (ne PU putomis)?		R,T		
56.	Ar išlaikyti saugūs atstumai iki degių konstrukcijų?		R,T		
Rūšiai, techninės patalpos					
57.	Ar rūšio lubų šiltinimo sluoksnis atitinka B-s1, d0 degumo klasę?		R,T		
58.	Ar rūšio perdangos šiltinimas įrengtas ≤ 100 mm storio?		R,T		
59.	Ar užtikrintas reikalaujamas aukštis evakuaciniuose praėjimuose ($\geq 2,30$ m arba taikytas leidžiamas sprendinys)?		R,T		
60.	Ar rūšiuose įrengtos dūmų šalinimo angos arba mechaninė dūmų ir šilumos valdymo sistema ?		R,T		
61.	Ar sandėliavimo patalpos ir techninės patalpos atskirtos priešgaisrinėmis atitvaromis?		R,T		
Žaibosauga					
62.	Ar išmatuota ir protokoluota įžeminimo varža?		R,T		
63.	Ar atliktas rizikos vertinimas ir įrengta žaibosaugos sistema?		R,T		
64.	Ar laidininkai nutiesti laikantis reikalavimų (≥ 2 m nuo angų arba izoliuoti A1/A2 vamzdžiais)?		R,T		

65.	Ar lietvamzdžiai nenaudojami laidininkams?		R,T		
Dokumentacija					
66.	Ar pateiktų dokumentų pakanka statinio atitikčiai esminiam statinio gaisrinės saugos reikalavimui įvertinti?		R,T		
67.	Ar statinio techniniame-energetiniame puse nurodyti teisės aktuose numatyti gaisrinės saugos reikalavimai?		R,T		
68.	Ar pateikti visi ESD gaminiams (gamintojo, lietuvių k., su charakteristikomis)?		R,T		
69.	Ar visos projekto korekcijos fiksuotos oficialiai?		R,T		
70.	Ar atliktas projekto ir faktinės būklės sutikrinimas prieš pridavimą?		R,T		
71.	Ar pateiktų dokumentų pakanka statinio atitikčiai esminiam statinio gaisrinės saugos reikalavimui įvertinti?		R,T		

Pastabos:

1. Pasirinkus atsakymo variantą „Ne“, skiltyje „Nustatyti trūkumai“ turi būti nurodytas neatitikties (-čių) objektas (-ai), kitos svarbios aplinkybės. Pasirinkus atsakymo variantą „Netaikoma“, skiltyje „Pastabos“ nurodomas netaikymo pagrindas ir pagrindimas.
2. Statinio projekte gaisrinės saugos reikalavimus pagrindžiant teisės aktuose numatytais skaičiavimų metodais, vertinama ar:
  - 2.1. pasirinktas tinkamas skaičiavimų metodas;
  - 2.2. statinyje įgyvendinti atliktų skaičiavimų sprendiniai.
3. Kilus abejonėms ar turint informacijos dėl statybos produktų, darančių įtaką statinio atitikčiai esminiams gaisrinės saugos reikalavimams, vertinama ar:
  - 3.1. pateiktoje eksploatacinių savybių deklaracijoje (ESD) pakanka duomenų statybos produkto atitikčiai nustatytiems reikalavimams vertinti;
  - 3.2. pateiktoje eksploatacinių savybių deklaracijoje (ESD) nurodytos statybos produkto gaisrinės saugos savybės tenkina statinio projekto sprendinius;
  - 3.3. pateikta eksploatacinių savybių deklaracija (ESD) susieta su statinio statybos darbų žurnale nurodytais statybos darbais.
4. Įgyvendinti Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių, patvirtintų Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64 „Dėl Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių patvirtinimo“, 5 priede nustatyti reikalavimai. **Reikalavimai taikomi gyvenamiesiems pastatams, kurių RC išraše pagrindinė naudojimo paskirtis yra įvairių socialinių grupių.** Nuoroda: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.C7BB0BCD6F81/asr>